

Ekosofias Nyhetsbrev

MAJ 2018 - TJUGOSJÄTTE ÅRGÅNGEN

HALTEN KOLDIOXID I LUFTEN HÖGRE ÄN PÅ 800 000 ÅR

Under april månad uppmättes för första gången en genomsnittlig koldioxidhalt som låg över 410 ppm, miljondelar, visar mätningar vid Mauna Loa-observatoriet på Hawaii, skriver Independent.

Scripps Institut för oceanografi i Kalifornien säger att före den industriella revolutionen översteg inte koldioxidhalterna 300 ppm på 800 000 år. Koldioxid är den enskilt viktigast växthusgasen och mängden koldioxid i atmosfären bedöms ha ökat med 30 procent sedan mätningarna började 1958. – Om utsläppen fortsätter i denna takt kommer vi att överskrida 450 ppm på bara 16 år, och 500 ppm 20 år efter det, kommenterar Ralph Keeling vid Scripps Institution för oceanografi i Kalifornien.

De nya mätningarna visar att, trots de vinster som görs i förnybar energi och energieffektivitet, växthusgaserna fortsätter att öka i atmosfären. Och därmed ökar riskerna för extrema väderförhållanden, höjda havsnivåer och andra negativa effekter.

– Vi genomför ett oavsiktligt och oöverträffat experiment med vår planet, det enda hem vi har, säger Katharine Hayhoe, klimatforskare vid Texas Tech University

EU:S KOLDIOXIDUTSLÄPP UPP 1,8 PROCENT 2017

EU:s statistikmyndighet Eurostat redovisar att koldioxidutsläppen från fossila bränslen ökade med 1,8 procent mellan 2016 och 2017.

Endast sju av de 27 undersökta länderna hade minskat sina utsläpp. Resten hade ökat med mellan en och tolv procent. Av de länder som hade minskat mest återfinns Finland (-6 procent) tätt följt av Danmark (-6 procent) och Storbritannien (-3 procent). Malta, Estland och Bulgarien tillhör de länder som har ökat sina utsläpp mest (med respektive 13, 11 och 8 procent).

Det bör också noteras att import och export av energiprodukter påverkar koldioxidutsläppen i det land där fossila bränslen används. Till exempel om kol importereras ger det en ökning av utsläppen, men om el importereras har den ingen direkt effekt på utsläpp i importlandet, eftersom dessa ska rapporteras i det exporterande land där det produceras

NYA SIFFROR: SVERIGE MINSKADE UTSLÄPPEN 2017

Sveriges utsläpp minskade 1,4 procent under 2017. Det skriver DI som tagit del av Naturvårdsverkets preliminära statistik för 2017. Samtidigt finns det sektorer där det inte går nedåt. Industrin släppte förra året ut 16,6 miljoner ton växthusgaser, lika mycket som året dessförinnan då utsläppen hade ökat. Den sektor som lyckas bäst i Naturvårdsverkets statistik är el och fjärrvärme. Minskningarna i utsläpp tillskrivs faktorer som mildare vinterväder, ökad användning av biobränsle och minskad användning av fossilt bränsle. Naturvårdsverket, precis som Trafikverket, vill nu se ännu skarpare politiska styrmedel för att nå målet om minus 70 procent till 2030.

– Just nu ser det inte bra ut. Nybilsförsäljningen ökar, liksom antalet trafikarbeten. Vi reser helt enkelt mer med bil, säger Jonas Allerup, klimatanalytiker vid myndigheten.

Totalt låg utsläppen av växthusgaser i Sverige 2017 på 52,2 miljoner ton.

·EKOSOFIA·

VÄNDNINGEN: MER FOSSILA BRÄNSLEN ANVÄNDS I VÄGTRAFIKEN

Användningen av fossila drivmedel i vägtrafiken ökade under fjolåret efter flera års nedgång. Det enligt preliminära siffror som sammanställts av 2030-sekretariatet.

- Utvecklingen går baklänges, trots att det snart bara är tio år kvar till 2030, säger Per Östborn, analytiker vid 2030-sekretariatet.
- Det är en allmän högkonjunktur som gör att transporter ökar i samhället överlag. Men det beror också på att användningen av förnyelsebara drivmedel i vägtrafiken inte längre ökar lika snabbt som det nu gjort under rätt många år. Accelerationen har mattats av och snart kanske vi till och med når en plåtå när det gäller användningen av förnyelsebara drivmedel som biodiesel och etanol och biogas.
- Sedan 2010 har klimatpåverkan från inrikestransporter gått ned med drygt 15 procent, men den trenden är nu alltså bruten i och med en marginell uppgång. Ytterligare en förklaring till den brutna trenden är att nya fordon inte längre blir energieffektivare i samma takt som de blivit under senare år säger Per Östborn. Men det finns också ljuspunkter när det gäller försöken att minska de klimatpåverkande utsläppen i trafiken enligt Per Östborn.
- Ett positivt tecken är att resandet i kollektivtrafiken ökar i flera län. Jag tänker speciellt på Hallands Länstrafik där resandet ökat med 75 procent sedan 2010. Det är ett mycket gott tecken. Så om alla länstrafikbolag var lika duktiga som i Halland och Kronoberg och några till, då skulle väldigt mycket vara vunnet i omställningsarbetet.

Sveriges Radio

SKÄRPTE ÅTGÄRDER MOT UTSLÄPP FRÅN MAT OCH FLYG KRÄVS

Om klimatmålen ska nås måste utsläppen från svenskars konsumtion minska radikalt. I en ny rapport lyfts flygresandet och köttätande fram som områden där det behövs mer kraftfulla åtgärder än i dag.

- Båda är områden som står för stora utsläpp och där det inte sker så mycket för att minska dem. Biltrafiken orsakar också mycket utsläpp men där pågår arbete med att få ner dem, säger Katarina Axelsson, forskare vid Stockholm Environment Institute. Hon är huvudförfattare till rapporten som har gjorts på uppdrag av Världsnaturfonden, WWF.
- Global skatt på flygbränsle, moms på utrikesflyg, färre flygresor i offentliga verksamheter, förbättrad tågtrafik i Sverige och klimatskatt på livsmedel är förslag på frågor som bör utredas, enligt rapporten.
- Flygresandet har ökat kraftigt, i dag är de totala utsläppen för svenskars flygande cirka 11 miljoner ton koldioxidekvivalenter per år. Det är ungefär lika mycket som utsläppen från alla personbilar i Sverige.
- Flygskatten ser forskarna som en positiv åtgärd, men flygandet väntas öka mer än skatten kan motverka. De samlade åtgärder som finns på bordet i dag räcker inte, enligt rapporten, för att minska flygets klimatpåverkan.
- Även om vi blandar in biobränsle och har mer energieffektiva flygplan kommer höghöjdseffekterna att kvarstå, säger Katarina Axelsson.
- När det gäller utsläpp från maten lanserar forskarna ett förslag om en klimatskatt på livsmedel i kombination med lägre priser på frukt och grönt. Precis som när det gäller flyget tycker forskarna att offentlig sektor skulle kunna gå före, här genom att införa vegetarisk mat som norm och bara servera kött ibland.
- Offentlig sektor bör kunna bidra genom att föregå med gott exempel. Offentlig sektor och investeringar står för en stor andel, 35 procent, av de totala utsläppen, säger Katarina Axelsson.

Dagens Nyheter

TURISMENS KOLDIOXIDUTSLÄPP ÄR FYRA GÅNGER STÖRRE ÄN TIDIGARE BERÄKNINGAR

För första gången har turismens klimatavtryck kartlagts – från flyg till souvenirer. Och resultatet visar att mångmiljardindustrin släpper ut fyra gånger mer koldioxid än tidigare beräkningar.

·EKOSOFIA·

Den globala turistindustrin spås växa med fyra procent årligen och därmed gå om många andra ekonomiska sektorer. Men hur mycket växthusgaser turismen bidrar med är inte lika väl undersökt.

Flygets klimatpåverkan har tidigare studerats. Men nu har forskare från University of Sydney kartlagt flera faktorer som ingår i turism, från transport till shopping och mat.

Det nya sättet att beräkna visar att turismen idag står för åtta procent av världens växthusgaser. Det är fyra gånger mer än tidigare uträkningar. Studien som publicerats i Nature Climate Change visar också att utsläppen har ökat – från 3.9 gigaton koldioxid 2009 till 4.5 gigaton 2013. Forskarna har i denna studie tagit hänsyn till hela resan – från hemmet till destinationen, produkterna som köpts, mat och dryck, lokala färdmedel och resan hem igen.

Det land som släpper ut mest är USA, följt av Kina, Tyskland och Indien. Konsumtionsvanorna ser annorlunda ut när vi reser jämfört med när vi stannar hemma. Turister bidrar till ökat matsvinn och väljer att äta kött i högre utsträckning. Turister väljer också att åka taxi oftare än att ta kollektivtrafik.
SVT Nyheter

ARGENTINA I UTSLÄPPS-TOPP FRÅN KÖTTKONSUMTION – SVERIGE INTE LÅNGT EFTER

Den genomsnittlige svenskens livsmedelskonsumtion skapar utsläpp av 222 kg koldioxid per år. Av dessa kommer 96 procent från kött och animaliska livsmedel och 4 procent från livsmedel från växter. Det visar en rapport "Food carbon footprint index 2018" från Nu3.

Enligt rankingen är argentinarna de som står för de största utsläppen relaterade till köttkonsumtion, främst då rött kött. Hela 306 kg koldioxidutsläpp per år orsakar en genomsnittlig argentinare genom sin livsmedelskonsumtion. I rapporten har data från de 150 medlemsländerna i FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation FAO analyserats. En av slutsatserna är att länder med högst koldioxidavtryck från köttkonsumtion, är de länder som har störst potential att gå över till mer växtbaserad kost. Rapporten konstaterar också att fisk och fjäderfä ger betydligt lägre utsläpp än kött från lamm och nötkött. Likaså ger konsumtion av ägg mycket lägre utsläpp än från mjölkprodukter.

SÅ STORT ÄR STOCKHOLMS EKOLOGISKA FOTAVTRYCK

Världens städer står för över 70 procent av de globala koldioxidutsläppen och kräver stora mängder resurser från sin omgivning. Så upptar exempelvis Stockholms tätort bara upptar 0,1 procent av Sveriges yta, men det krävs 19 procent av hela Sveriges yta för att producera alla naturresurser som staden behöver. Det visar en rapport från Hela Sverige ska leva. Om man dessutom räknar in den yta som behövs för att ta hand om Stockholms avfall och utsläpp krävs hela 93 procent. Så stort kan Stockholms totala ekologiska fotavtryck alltså sägas vara.

Miljö Online

FÖRSÄLJNINGSRAS FÖR DIESELBILAR I STOCKHOLM

Under årets första kvartal har antalet nyregistrerade dieselbilar i Stockholms län minskat med drygt 4 000 bilar, eller 24 procent jämfört med i fjol.

En titt på tidigare år visar att nyregistreringarna då ökat med ungefär 1 000 bilar per år. Men när SCB nu beräknat årets första kvartal syns ett brutet mönster och för första gången sedan 2013 minskar antalet nyregistreringar av dieselbilar i länet.

Samtidigt som dieselbilarna minskar fortsätter registreringen av bensindrivna bilar att öka och har enligt SCB hittills i år växt med över 30 procent.

Den fordonstyp som visat störst skillnad de senaste åren är laddhybriden. Första kvartalet 2015 nyregistrerades knappt 300 laddhybrider i Stockholms län. I år är motsvarande siffra närmare 3 000 och registreringen av laddhybriderna har näst intill fördubblats från år till år sedan 2015.

Mitt i Stockholm

·EKOSOFIA·

VOLVO-CHEFENS LÖFTE: DÅ SKA HÄLFTEN AV BILARNA VARA ELDRIVNA

På bilmässan i Peking haglade de kaxiga målen kring elektrifiering från bilmärkena i Geelykoncernen. Volvo Cars vd Håkan Samuelsson stack ut hakan och lovade att hälften av bolagets försäljning 2025 ska vara rena elbilar.

– Under förutsättning att laddinfrastrukturen är uppbyggd ser vi att det är ett realistiskt mål. Annars kan det bli svårt, men vi får anta att det kommer finnas bra möjligheter att ladda 2025, sa han till DI efter bilmässans presskonferens. För första gången var alla bilar i Volvo Cars monter på en mässa utrustade med sladd eftersom Volvo valt att enbart visa sina laddhybrider. För XC40 med plug-in-alternativ var det premiär.

Håkan Samuelsson tog upp förra årets beslut om att alla nya Volvomodeller från 2019 ska ha någon form av elektrifiering, antingen helt eldrivna, vara laddhybrider eller så kallade mildhybrider med 48-voltsystem.

”Nu följer vi upp det med att säga att hälften av försäljningen 2025 ska vara rena elbilar, alltså batteridrivna, och resten hybrider”, säger han.

Enligt forsknings- och utvecklingschefen Henrik Green ska det ske genom att Volvo ska ha väldigt breda erbjudanden med elbilar i alla segment och prisklasser.

Dagens Industri

NEW YORK FLYTTAR MILJARDER – TILL TRUMPS FÖRTRET

Städer som flyttar pensionspengar bort från fossila energibolag och stämningar mot oljebolag är en trend som klimatskeptiska president Donald Trump inte lyckats stoppa. New York ska flytta miljarder dollar och hoppas att allt fler städer följer efter.

Drygt 30 städer runt om i USA har gjort något form av åtagande för att minska investeringar i fossila bränslen. Genom att flytta miljarder dollar bort från utsläppstunga bolag hoppas storstaden New York att ännu fler ska följa efter. New York ska flytta pensionsinvesteringar som bland annat berör stadens lärare och brandmän, meddelade borgmästare Bill de Blasio tidigare i år.

Totalt handlar det om runt 5 miljarder dollar som ska "divesteras" från nästan 200 fossila bolag över fem år. Enligt de Blasio är åtgärden en av de största divesteringarna hittills i den internationella rörelsen för att flytta finansiering bort från klimatskadliga bolag.

Förutom flytten av pensionspengar har staden också stämt fem oljebolag på flera miljarder dollar för bolagens bidrag till global uppvärmning.

– Vi tar striden mot klimatförändringar direkt till de fossila bolag som känt till den här effekten och med uppsåt vilselett allmänheten för att försvara sina vinster, sade de Blasio.

Fallen är ett mönster i hur städer och delstater försöker ligga i framkant i klimatfrågan trots den federala broms som Donald Trumps presidentskap innebär.

På federal nivå är president Trumps administration på flera sätt förlorade år för klimatet. Trump har beslutat att USA ska lämna det internationella klimatavtalet från Paris, öppnat för stora oljeprojekt och avslutat försök att reglera utsläpp från bland annat kolsektorn. Trumps syn på klimatet är präglad av vetenskapsförnekelse och kanske framförallt av en syn på klimatregleringar som ett hinder för tillväxt. Trump betonar att han vill se nya arbetstillfällen i bland annat kolindustrin.

För personer aktiva i näringslivet är den bilden grovt förenklad. I USA växer solindustrin och vindkraftsindustrin som arbetsgivare. År 2016 fanns det mer än dubbelt så många jobb inom solenergi som i kolsektorn.

Klimatorganisationer pekar också ofta på att frågan om arbetstillfällen är ointressant utan en fungerande miljö där människor är skyddade från klimatrelaterade katastrofer.

Dagens Industri

KALIFORNIEN GÖR DET OBLIGATORISKT MED SOLCELLER PÅ NYBYGGEN

Delstaten är på väg att klubba igenom en ny standard som innebär att nästan alla nya villor och flerbostadshus måste ha solceller från 2020 och framåt. Kalifornien blir den första amerikanska delstaten som kräver solpaneler på nybyggda bostäder, det rapporterar tidningen The Orange County Register. Hus med för liten takyta eller som står i ett läge där taket skuggas av kringliggande träd eller byggnader är undantagna från reglerna.

I dagsläget ingår solpaneler i knappt var femte nybyggt enfamiljshus. Delstaten räknar med att kostnaden för nybyggda hus ökar med mellan 25 000 och 30 000 dollar till följd av de nya reglerna. Solpanelerna står för ungefär halva kostanden, resten går åt till bättre isolering, mer energieffektiva fönster och annan kringutrustning.

Men enligt delstatens egna uträkningar kommer åtgärderna innebära en besparing på 50 000 till 60 000 dollar i minskade driftkostnader över en 25-årsperiod.

Ny Teknik

TRÄBYGGNADER MINST LIKA BRANDSÄKRA SOM BETONGBYGGNADER

En växande miljömedvetenhet i kombination med teknisk utveckling har lett till att byggandet av höga trähus ökat de senaste åren. Men hur ser byggbranschens kunskaper om brandskydd ut? Det har Swecos brandskyddsexpert Robert Jönsson undersökt i en ny studie.

En viktig slutsats som dragits i Robert Jönssons studie är att samarbetet mellan arkitekter, konstruktörer och brandskyddsexperter måste börja tidigare, helst redan när arkitekten drar sitt första streck, för att byggnaden ska kunna utformas brandsäkert. Det konstateras också att det finns en ovana vid att bygga träkonstruktioner.

Även under själva byggtiden finns det brandrisker som lätt glöms bort. Till exempel finns stora mängder exponerade träprodukter på byggplatsen. Därför är det viktigt att avtala med leverantörer om vem som bär ansvaret.

En byggnad i trä kan enligt Robert Jönsson bli minst lika brandsäker som en byggnad av betong eller tegel, bara konstruktionen är rätt utförd.

– Träbyggnader har många fördelar. Som beställare gäller det bara att vara medveten om att kunskapsbristen fortfarande är stor, säger Robert Jönsson.

VÄLJARNAS SVAR OM KLIMATET

En undersökning av Sifo visar att 73 procent av svenskarna vill att partierna innan valet ska redovisa vilka förslag de har för att minska klimatutsläppen. Undersökningen är gjord på uppdrag av Världsnaturfonden WWF, Föräldravården och Naturskyddsföreningen och visar att intresset för frågan är hög oavsett vilket parti man röstar på. Fyra av fem rödgröna väljare (s+v+mp) och nära tre av fyra alliansväljare (m+c+l+kd) uppger att det är ganska eller mycket viktigt med konkreta klimatförslag.

– Jag tror att väljarna är trötta på de politiska skyttegravar som allt för ofta uppstår. Nu vill man se konkreta klimatpolitiska förslag för att kunna fatta ett medvetet val i september i år, säger Ola Hansén, klimatexpert på Världsnaturfonden WWF.

Det finns en skillnad hur män och kvinnor har svarat, åtta av tio kvinnor tycker frågan är viktig medan bland männen är siffran sex av tio.

MORNINGSTAR GÖR KOLDIOXIDERING AV 30 000 FONDER

Morningstar, världens största utgivare av fondinformation, lanserar en koldioxidrating av 3 000 fonder globalt, som ska hjälpa investerarna att utvärdera en fonds exponering mot fossila bränslen samt underliggande bolags förmåga att ställa om verksamheten för att minska koldioxidutsläpp.

Av de 5 500 fonder som finns tillgängliga för distribution i Sverige kommer 690 att tilldelas ett godkänt betyg, Morningstar Low Carbon Designation. Det berättar Mats Geijer Källberg, sales director på Morningstar i Sverige, för Aktuell Hållbarhet.

Lanseringen sker i samarbete med Sustainalytics, som nyligen lanserat sin koldioxidriskrating av drygt 4 000 publikt listade företags exponering mot fossila bränslen och koldioxidrisk.

Dagens Industri

SEMINARIUM OM FINANSIERING FÖR GRÖNA AFFÄRER

Den 7 maj anordnade Tillväxtverket ett seminarium för att informera företag om olika finansieringslösningar för grön teknik. Seminariet handlade om hur små och medelstora företag kan ta tillvara på affärsmöjligheter på utvecklingsmarknader. I dagsläget är den svenska affärsverksamheten på tillväxtmarknader begränsad, och utgörs främst av de stora företagens handel. Samtidigt växer många utvecklingsmarknader oerhört snabbt och med det efterfrågan på nya, hållbara tekniker.

SEB GER GRÖN BOLÅNERABATT

SEB inför en grön bolånerabatt på 0,10 procent till kunder med energieffektiva hus, skriver Dagens industri. Rabatten gäller småhus eller bostadsrätter med energiklass A eller B, enligt intyg för energideklaration från Boverket. "Vi vill uppmuntra dem som väljer bostäder med hög energiklass, men också de som investerar i sina bostäder för att energieffektivisera. Det kan handla om isolering, solceller eller byta ut värmesystem", säger Gabriel Lundström, hållbarhetsansvarig på SEB, till Dagens industri. SEB räknar med att upp till 5 procent av kunderna kan beröras, många av dem äger nyproducerade bostäder.

JOHAN ROCKSTRÖM: DET ÄR HÖG TID FÖR EN PLANETÄR BIKT

"Det är hög tid att avlägga planetär bikt. Vårt humana bokslut de senaste 50 åren visar på ett stort misslyckande, vilket borde ödmjukhet inför framtiden. Och, framför allt, ger tyngd åt Albert Einsteins visdom att vi inte kan lösa problem med samma tanke sätt som orsakade dem.

Vår moderna industriella era börjar i Storbritannien i slutet av 1700-talet med James Watts uppfinning av den koldrivna ångmaskinen. Industrialiseringen sprider sig snabbt över världen, med ökande lokala miljöproblem.

Men det är inte förrän på 1960-talet som problemen når en vändpunkt, när föroreningar och miljökatastrofer triggat brett agerande.

Världen reagerar på miljökatastroferna. Den republikanske presidenten Richard Nixon etablerar USA:s naturvårdsverk, EPA, 1970. Det året demonstrerar miljoner amerikaner för en ren miljö, på den första Earth Day.

I Sverige etableras Naturvårdsverket 1967. Stockholmskonferensen, världens första möte för miljö och utveckling, etablerar FN:s miljöprogram, UNEP, 1972. Lagstiftning för att få bukt med alla miljöproblem sätts.

Och nu händer det som allt detta miljöarbete var avsett att förhindra. Parallellt med denna mobilisering för att lösa miljöproblemen, går världen in i den stora accelerationen. Vi växlar över från linjär ökning av miljöproblemen till exponentiell ökning av mänsklighetens tryck på planeten.

"Miljöhockeyklubbarna" föds, från koldioxid till förlust av biologisk mångfald. Det går fort. På 50 år fyller vi upp jordens hela miljöutrymme, och vi har nu nått mättnadspunkten när atmosfären, haven och ekosystemen på land inte tål mer ohållbar exploatering.

Och här befinner vi oss nu. På toppen av alla negativa miljökurvor som undergräver vår välfärd. För glöm inte bort att fakturorna har börjat komma. Vi kunde under lång tid öka befolkning och välstånd på bekostnad av klimat och ekosystem. Men inte längre.

Redan nu, vid 1 grad global uppvärmning, ser vi priset i termer av förstärkt social destabilisering som i Syrien, kollaps av 30 procent av stora barriärrevet i Australien, och stora kostnader som rekordfakturan på 350 miljarder dollar för 2017 års orkansäsong i USA.

En orsak till misslyckandet är tron på den så kallade Kutznetskurvan som föreslår att miljöproblemen ökar vid låg BNP (läs fattiga länder) och minskar vid hög BNP, det vill säga att vi löser miljöproblem med ekonomisk tillväxt, för då har vi råd.

·EKOSOFIA·

Problemet är att Kutznets inte stämmer. Ju rikare vi blir, desto större skada på planeten orsakar vi. Nyligen visade en vetenskaplig studie att rika länder som Sverige visserligen når de flesta sociala indikatorerna på välfärd, men att detta sker genom att överskrida planetära gränser.

Detta är deprimerande. Det finns inte något land i världen som uppnår god social utveckling inom planetära gränser.

Finns det då inget hopp? Jo, definitivt. För det första vill jag med enfass hävda att rätt diagnos på patienten är förutsättningen för att hitta ett botemedel. Vi måste lägga alla korten på bordet. Därav behovet av planetär bikt.

För det andra har vi så många öar av insikt, hållbara lösningar och engagemang från städer och företag till länder. Visserligen i ett hav av ignorans. Men öarna är en allt tätare skärgård som kan tippa över logiken till en hållbar framtid på jorden.”

Från den 25 maj 2018 gäller en ny EU-förordning om personuppgifter (GDPR) som ersätter den svenska Personuppgiftslagen. Den innebär skärpta och förtydligade krav på hur bl a företag får hantera personuppgifter och innebär ett förstärkt integritetsskydd för den enskilde.

Som mottagare av Ekosofias Nyhetsbrev bedömer vi att du givit ditt samtycke till vår hantering av dina personuppgifter. Detta innebär att du inte behöver vidta några åtgärder, utan även i fortsättningen kommer att få vårt nyhetsbrev.

Om du inte vill ha vårt nyhetsbrev så kan du avregistrera dig via länken "avprenumerera" högst upp på nyhetsbrevet alternativt maila eller ringa oss.

Om du vill veta mer ta gärna del av vår Integritetspolicy.

Grundläggande miljöutbildning – 11 oktober 2018

Från hot till möjligheter med trovärdigt miljöarbete – en halvdag om hållbarhet; grundläggande miljöfakta, miljöarbete och företagande.

Seminarier ger grundläggande miljökunskap samtidigt som det skapar ökad medvetenhet om miljöarbetet och dess möjligheter.

Utbildningen motsvarar kraven i Svensk Miljöbas.

Se vår hemsida för närmare detaljer – www.ekosofia.se

Vem säger vad – och varför? – 18 oktober 2018

En halvdag om opinion och kommunikation inom miljö och hållbar utveckling. I en värld där olika intressen försöker styra vad vi uppfattar som sanningar – vem kan man egentligen lita på?

Det här berör i allra högsta grad hållbarhetsfrågorna! Därför erbjuder ”de två Eko:na” – Ekosofia och Ekocentrum – för andra gången en utbildning där du får verktygen för att analysera och förstå vad som sägs och skrivs.

Se Ekocentrums hemsida för närmare detaljer – www.ekocentrum.se

Kommunikation för miljö och hållbar utveckling

En stark och trovärdig hållbarhetsprofil är i dag en avgörande framgångsfaktor för många företag och organisationer. Men hur går man tillväga – vad är tillåtet och otilåtet i marknadsföringen, vilka krav ställer omvärlden och hur lyckas man på bästa sätt förmedla att man har ett seriöst hållbarhetsarbete till medarbetare, kunder och andra intressenter.

Ett seminarium med workshop. Se vår hemsida för närmare detaljer

www.ekosofia.se

Parisavtalet – risker och möjligheter för företag

Ekosofia arrangerar seminarier och föreläsningar med anledning av FN:s klimatavtal i Paris. Vi redovisar de viktigaste överenskommelserna och besluten, liksom hur det påverkar näringsliv och företagande.

Agenda 2030 – FN:s globala hållbara utvecklingsmål

Ekosofia arrangerar seminarier och föreläsningar med anledning av FN:s mål för hållbar utveckling.

Vi redovisar de viktigaste slutsatserna, liksom hur det påverkar näringsliv och företagande.

– Vi är den första generationen som kan utrota fattigdomen och den sista som kan bekämpa klimatförändringarna, säger Ban Ki-moon, tidigare generalsekreterare i FN.

Ekosofias nyhetsbrev utkommer med 11 nr/år. Ansvarig utgivare är Bill Romanus.

För mer information om nyhetsbrevet kontakta Bill Romanus, romanus@ekosofia.se.

För information om Ekosofia AB och våra tjänster kontakta Magnus Ruberg, magnus.ruberg@ekosofia.se.

Kort om Ekosofia AB

Ekosofia AB är ett kunskapsföretag som verkar för hållbar utveckling.

Detta gör vi genom att erbjuda våra kunder att med hjälp av ett ökat miljömedvetande – ekosofi – nå såväl social och ekonomisk som ekologisk framgång.

Planerat och trovärdigt miljöarbete är vår metod.

Kommunikation – att åstadkomma dialog – är vårt främsta verktyg.

Vi arbetar som konsulter, projektledare och kvalificerade rådgivare.

Ekosofia AB grundades 1993 av Bill Romanus och Magnus Ruberg.

För ytterligare information – www.ekosofia.se